

פנימיות

מחשבת החסידות לעולם התורה

77

תמוז
ה'תשע"ד

"אפס בלתך גואלנו"

לפתע אנו קולטים, שגדולת ה' היא בלי שום יחס כלל וכלל, לעולם שאנו מכירים, לגביו אין הוא תופס מקום כלל, אז מהו ה' – "לית מחשבה תפיסא ביה"!

האלוקי, אך עדיין לא התאחדות ודבקות ב"מהותו ועצמותו" כפי שהוא לעצמו, כפי שאין למעלה מזה – וכמבואר במאמר קבלת הנשיאות – "באתי לגני" ה'תש"א – בענין המשיח: "אשר את חוליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם, והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעוונותינו, הרי כשם שראה בצרתנו, הנה במהרה בימינו ובעגלא דידן, יגאל את צאן מרעיתו מגלות הרוחני וגלות הגשמי גם יחדיו, ויעמידנו בקרן אורה. אבל כל זה הוא עדיין רק "גילויים", ועוד יותר שיקשר ויאחד אותנו במהות ועצמות איך-סוף ברוך-הוא".

תחילתה של הגאולה, באה לידי ביטוי באותן הגדרות "הלכתיות", ו"נבואיות", אולם העליות של ימות המשיח הן עליות איך-סוף, כפי ש"עצמותו ומהותו" יתברך, הוא ב"אין ערוך" גם ביחס למושג "איך-סוף"...

משיח יקשר ויאחד את עם-ישראל כולו, כפי שכל אחד מהם – נשמה בגוף – עם "מהותו ועצמותו יתברך", וכלשונו כ"ק אדמו"ר האמצעי ("נר מצוה ותורה אור", "שער האמונה" פרק נ"ג): "משה נקרא רבנו אבל משיח יהיה בבחינת מלך דוקא, בדוגמא דמלך מלכי המלכים, מפני שבו יגלה ממהות ועצמות אור איך-סוף, ממש". ועוד (סם): וזהו גם-כן מה שאמר למשה – "אהיה אשר אהיה", "אהיה" הראשון – בבחינת כתר פרטי, ו"אהיה" שני – אנא זמין לאתגלאה במשיח (=אני עתיד להתגלות במשיח) ותחיית-המתים ועולם-הבא – הוא כתר הכללי שיאיר במשיח ונשמחה בו דוקא, במהותו ועצמותו ממש".

בימות הגאולה – ירגיש כל יהודי, שמציאותו היא עצמותו יתברך, כביכול, "ישראל וקודשא בריך-הוא כולא חד" ("שערי גאולה" ח"ב ע"ב).

כשמפנימים את הידיעה, שמשיח יעלה וירומם את כולנו עליות איך-סוף לנצח, כפי שכולנו – "נשמות בגופים" – וכל זאת שלא במושגי "גבול" כלל, בדבקות בלי-גבול, והתאחדות איך-קץ עם ה' יתברך, למעלה ממושגי בריאה ועולמות כלל – אזי ההשתוקקות לקיום תכלית בריאת העולם – הגאולה – מתרוממת לגבהים עליונים של "צמאה לך נפשי" במלאות עשרים שנה לג' תמוז תשנ"ד, ניחל ונפעל, להתגלות מלך המשיח – "מנחם שמו" – "זה ינחמנו".

העולם אינו תופס מקום כלל לגבי הש"ת, ב"תניא" מבאר אדמו"ר הזקן, שה' השתמש במושג "דיבור" בתיאור בריאת העולם בתורה הקדושה – "ויאמר אלוקים", כדי ללמדנו, שכשם שדיבור של מספר מילים הוא כאין ואפס לגבי כוח הנשמה לחשוב ולדבר מילים עד איך-סוף, כך האור האלוקי – בבריאה – הוא אינו תופס מקום ביחס ל"איך-סוף" האלוקי.

לפתע אנו קולטים, שגדולת ה' היא בלי שום יחס כלל וכלל, לעולם שאנו מכירים, לגביו אין הוא תופס מקום כלל, אז מהו ה' – "לית מחשבה תפיסא ביה"! – גם הביטוי "איך-סוף" אינו יכול להוות הגדרה לגביו. שכן פירוש הדבר שאנו נתייחס למושג "סוף", ונאמר שלו – אין סוף! עצם קביעת ה"מועד" של סוף וגבול מול היפוכו, פירושו הגדרה שיש עימה "גבול" מסויים – כאילו אמרנו, תחמנו, שזה "חלק" מגדולתו. אבל "מהותו ועצמותו" – איננו ניתן לתיאור כלל וכמובן שלא במושג איזשהו שיש לנו יחס וערך אליו, ולא לאף ברואי ונאצלי מעלה. אין על-כך שום מילים, לא לנו, ולא לאף נברא או נאצל, נעלה ככל שיהיה.

מזווית אחרת

בדומה לכך, יש ומי שלא זכה לאורה של משנת החסידות, "מועד" את נושא ביאת המשיח והגאולה, רק במושגים "מוגדרים", יעודי הגאולה המוגדרים בנביאים וברמב"ם, כגון, בנין בית-המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, ניצחון על האומות שמסביביו, נבואה ורוח-הקודש, שלום עולמי, ושאר הדברים הנפלאים בגשמיות וברוחניות.

אבל החסידות מלמדת, שכל זה טוב ויפה ונפלא, אולם אין זה אלא "גילויים" מהאור

מי שלא זכה לאורה של משנת החסידות, יש שהשקפתו על גדלות ה', מושתתת על ידיעתו בנפלאות הבורא, בבחינת מה רבו מעשיך ה'. ידיעתו בכך, מרגשת ומעוררת התפעלות, על כי ה' – כוחו כה גדול, כחו וגבורתו מלא עולם – בורא העולם!

אולם ההתעמקות במשנת החסידות בענין זה, מרוממת באין ערוך, את התייחסותו של האדם לה'. החסידות מלמדת כי אכן הבריאה בעצם אינה מלמדת אותנו – להבין ולהרגיש ב"מהותו ועצמותו", אלא רק מקרבת אותנו להבנה וריאה שכלית ברורה – בכח האלוקי, המצומצם לפי יכולת הקיבול של העולם. אכן מציאותו של העולם מעידה על קיומו ופעולתו של כח זה, אך מהי תפיסת המקום של העולם לגבי ה'? האם כל מהותו של ה' היא רק היותו בורא? – חסד-ושלום, ה' – היה הווה ויהיה – גם קודם שנברא העולם, "ולית מחשבה תפיסא ביה"!

בלי גבול

אם נרצה לתמצת את ראשי הפרקים, באופן כללי ושטחי, בענין זה, בתורת החסידות, נאמר כך: אנו הברואים החיים בעולם-הזה הגשמי, מודעים לחיות האלוקית שמחיה את העולם, למעלה מזה – ישנו אור איך-סוף אלוקי בלתי-מוגבל, שמאיר בכל העולמות בשווה, גם בעולמות הרוחניים לחלוטין. למעלה מזה – ישנו המאור – שמאיר את האור, אבל עדיין אין זה – ה' – כפי שהוא לעצמו. למעלה מזה הוא – "עצמותו ומהותו" של ה' יתברך. (כאשר מחד – מרומם ומתנשא, ומאידך – לית אתר פנוי מיניה). עצם ההתייחסות אל ה' רק במושגים של "בורא" – זה בעצם – גימוד של האמת האלוקית, שכן החסידות, שהיא תורה שמימית, מלמדת

יוצא-לאור על-ידי

אור חב"ד - מרכז איגוד תלמידי הישיבות באה"ק
ת"ד 18, כפר חב"ד 6084000, טל' 03-5785302 פקס' 076-5100470
הנהלה: הרב מנחם פרלשטיין, הרב שמואל פרלשטיין
עריכה: הרב יוסף אברהם פיזם • א"ת: merkazato@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

דבר מלכות

מתורתו של כ"ק אדונו מורנו ורבנו

מדוע הגאולה באה בשלבים?

הנס באופן כזה, שבמקום לעצור את השמש (בנס) כדי שיוכל להלחם (בדרך הטבע) לאור היום, שיהיה נצחון ניסי בשלימות במלחמה מבלי שיצטרך להגיע לעצירת השמש? והביאור בזה:

שלימות הכוונה ברוב הניסים היא, שהנס לא ישאר דבר שלגמרי למעלה מדרך הטבע, אלא שהנס יתקשר ויחדור בטבע, לפרטיו.

כיון שהגאולה בי"ב-י"ג תמוז, הייתה נס מהקב"ה, מדוע לא היה זה מלכתחילה נס בתכלית השלימות שהגאולה השלימה תבוא בבת-אחת, ולא כפי שהיה בפועל, שזה השתלשל בשלבים?

ולכן, הכוונה בנס ד"שמש בגבעון דום" הייתה – לא לצאת מדרכי הטבע לגמרי – אלא כרוב הענינים, שהנס סייע לנצחון המלחמה. אפילו במלחמה זו, שה' נלחם לישראל, הייתה צריכה להיות ההתלבשות גם בדרך הטבע. ולכן לא היה זה נס ששלל לגמרי את המלחמה בדרך הטבע (על-ידי יהושע), אלא נס שסייע למלחמה שלהם: ההכנה וההכשרה לניצחון היה על-ידי הנס ד"שמש בגבעון דום", אבל זה עצמו לא פעל את הניצחון. לאחר שהאיר אור היום הטבעי (דאור השמש) היו צריכים יהושע ובני ישראל לרדוף ולהלחם עם האויבים בדרך הטבע.

ועל-דרך-זה אולי יש לומר גם ההסברה בנס דג' תמוז (בשנת תרפ"ז):

ביחד עם זה שהנס דג' תמוז היה נס שלמעלה מהטבע, הייתה לו השפעה בטבע גופא, שהוא "הסכים" לנס. כידוע שאותם אנשים שאסרו

ג' תמוז הוא היום בו נשתחרר כ"ק מו"ח אדמו"ר [הריי"צ] (בשנת תרפ"ז-פרז"ת) מהמאסר בבית-האסורים בלנינגרד (ה"שפאלערקע"), בתנאי שייסע מיד לגלות בעיר מקלטו קוסטראמא למשך שלוש שנים.

בשעתו עדיין לא נודע אם זהו דבר טוב וכיצד ישתלשל הדבר, אבל לאחר מכן, ביום י"ב תמוז (שהוא גם יום הולדת בעל הגאולה בשנת תר"מ), קיבל שם הודעה שמשחררים אותו, ותעודת החופש תינתן לו למחרת – י"ג תמוז. ואז, כאשר השתחרר לגמרי, נתגלה איך שג' תמוז היה ה"אתחלתא דגאולה".

היציאה מבית האסורים

נשאלת השאלה: כיון שהגאולה בי"ב-י"ג תמוז, הייתה נס מהקב"ה, מדוע לא היה זה מלכתחילה נס בתכלית השלימות שהגאולה השלימה תבוא בבת-אחת, ולא כפי שהיה בפועל, שזה השתלשל בשלבים: קודם לכול – התחלת הגאולה שהיא היציאה מבית-האסורים – בג' תמוז (אבל, מְגִלִים אותו לְגִלוֹת), ורק לאחר כמה ימים שלימות הגאולה בי"ב תמוז?

ובדאי הסדר בזה – שהגאולה באה בשלבים – בהשגחה פרטית, יש בו טעם, ובפרט שזה קשור עם המאסר והגאולה דנשיא בישראל, וגאולה כללית לכל בני-ישראל (כפי שבעל הגאולה כותב: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה").

והנה, ביום ג' תמוז – שנים רבות ודורות רבים לפני כן, היה נס נוסף: ביום זה אמר יהושע: "שמש בגבעון דום" ו"יודם השמש גו' עד יקום גוי אויביו" (יהושע י, יב-יג).

כיון שהכל הוא ב"השגחה פרטית" (כתר שם טוב הוספות סקו"ט ואילך), ובכל שנה חוזרים על עצמם הענינים כפי שהיו בפעם הראשונה ("לב דוד" להחיד"א, פכ"ט), צריכים לומר שבדאי ישנה שייכות בין שני הניסים שקרו בג' תמוז: "שמש בגבעון דום", והתחלת הגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר –

ויש לשאול גם בנוגע לנס זה: מדוע לא היה

את בעל המאסר והגאולה, הם גופא (בעמדם בתקפם) נאלצו לשחררו, עד שהיו צריכים לסייע בשחרור והגאולה.

ויש לומר, שלכן לא בא הנס בבת-אחת (בגאולה שלימה), אלא שהתחלק לשלבים בדרך הטבע – בהתאם למצב הצד שכנגד (שהיה בתוקפו), שהם עצמם מצד מצבם ("טבעם") יגיעו להכרה שצריך לשחררו, החל מביטול הגזירה דהיפך החיים ר"ל להגלותו לעיר מקלטו בקאסטראמא, עד ששחררו אותו לגמרי. ושינוי זה, מכוחו של בעל הגאולה, נמשך עד ימינו אלו – שרואים בגילוי יותר את ה'פעולה נמשכת' מגאולה זו, בהטבת מצב בני-ישראל שם מכל הבחינות, בימינו אלה.

מה יאמר העולם?

נמצא שהדרך היא, שיש נתינת-כוח באופן ניסי, וה"שלימות" היא, שהיהודי על-ידי עבודתו, משתמש בכוחות אלו לזיכוך טבע העולם – על-ידי עבודתו בתוך הטבע.

והנה, יש ששואלים: מה יאמר העולם ומה יאמרו האומות על כך שיהודי עושה את עבודתו ד"פוצו מעינותיך חוצה", ובמיוחד – בקירוב הגאולה האמיתית והשלימה, הרי אין הם מבינים מה פירוש הדבר?! אומנם זוהי עבודה גדולה ונעלית, אבל צריכים לכאורה להתחשב – טוען הוא – עם העולם!

והמענה על זה הוא: העולם כבר מוכן! כאשר יהודי יעשה את עבודתו כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה כפי שזה מלוּבש בכלים דלבושי הטבע – יראה איך שהעולם, טבע העולם ואומות העולם מסייעים לו בעבודתו. ואזרבה – בעולם עצמו רואים את הניסים והנפלאות שמתרחשים בפרט בשנים האחרונות (שנת ניסים, ושנת אראנו נפלאות), שהעולם עצמו מסייע לצמיחת הגאולה.

(מתוך ולפי שיחת ג' תמוז ה'תשנ"א)

סודות מן החדר

לצורך כך, ממשיך ר' מאיר, נפגשתי עם דיקן האוניברסיטה והסברתי לו במי המדובר. דיקן האוניברסיטה אמר שאם הרבי יבחן ויצליח בבחינות, הוא יקבל במקום אישור על לימודיו בברלין. הרבי למד צרפתית במהירות רבה, ניגש לבחינות ועבר אותם בציון של 100%, והתקבל ללימודים.

אלא שכאן צצה בעיה חדשה... לרבי נודע שתלמיד באוניברסיטה, אינו יכול להיכנס ולשבת בלימודים כאשר לראשו כיפה ו/או מגבעת וכיו"ב, אלא שיש להסיר את הכובע בזמן הלימודים.

הרבי הודיע שאם זה כך, הוא לא ילך ללמוד באוניברסיטה.

לאחר בירורים, התברר כי חוקי האוניברסיטה אינם שוללים ישיבה עם כובע 'בִּרְט'. ואכן, בזמן הלימודים חבש הרבי לראשו כובע בִּרְט, וכך התקיים רצונו של הרבי הרי"צ, שחתנו הרבי יבקר באוניברסיטה.

כוחם של חסידים

וממשיך ר' מאיר לספר:

בשבת קודש פרשת בא, 'שבת ה'תש"י – יום הסתלקותו של כ"ק אדמו"ר מוהורי"צ זי"ע – הייתי בשכונת "בורו פארק". במוצאי שבת קדש, בהגיע ההודעה על ה"הסתלקות", שמתי פעמי אל שכונת "קראון הייטס" מתוך רגש הקרבה לבית הרבי.

הגעתי לביתם של הרבי והרבנית. הרבנית חיה-מושקא ע"ה פתחה לי את הדלת. אני שאלתי איפה הרבי והרבנית אמרה: הרבי נמצא בחדרו שבבית ואינו רוצה לקבל איש, אבל תנסה, אולי הרבי יסכים לקבל אותך.

נקשתי על הדלת. הרבי שאל "מי שם?". עניתי: "מאיר מפאריז". "תיכנס", ענה הרבי וכך עשיתי.

"יש לי בקשה", אמר הרבי, "ישנה קבוצת אנשים שמתכננים, שמחר בעת הלוויה והקבורה, יכריזו עליי בתור הרבי הבא. אני מבקש שתלך ותודיע להם שבאם הם אינם מבטיחים שלא יעשו זאת, אצא מחר ללוויה עם מעיל קצרו!"...

"אעשה זאת", הבטחתי לרבי, אך הוספתי: "אם חסידים החליטו, אי-אפשר ללכת נגד רצונם. בסופו של דבר, רצון החסידים יבוא לידי פועל".

אף-על-פי-כן אמר הרבי: "אני באמת, אינני רוצה בכך בשום אופן!"...

בסופו של דבר, כידוע, לאחר שנה, קיבל הרבי את הנשיאות.

(מאת הרב יוסף-אברהם פיוס והרב מנחם פרלשטיין)

הרבי הרי"צ בכך שביקש ממנו לדבר עם הרבי שיואיל ללכת ללמוד באוניברסיטה – ב"סורבון" בפריז! דיווחתי לו על דברי חותנו, הרבי הרי"צ, שרוצה מאוד שחתנו יקדיש מזמנו ללימוד באוניברסיטה.

הרבי הגיב על דבריי באמירה, שמצד עצמו הוא בכלל לא מעוניין בזה, והוסיף, שהוא מתפלא שהרבי הרי"צ לא דיבר איתו על כך מאומה, ושהוא אכן יברר עם הרבי הרי"צ, באם אכן זהו רצונו.

"אעשה זאת", הבטחתי לרבי, אך הוספתי: "אם חסידים החליטו, אי-אפשר ללכת נגד רצונם. בסופו של דבר, רצון החסידים יבוא לידי פועל".

בפעם הבאה שהגעתי ללמוד עם הרבי, אמר לי: "דיברתי עם חותני, ואכן הוא רוצה שאלך ללמוד באוניברסיטה, ומכיוון שזה רצונו, אעשה זאת, אלא שכאן אצטרך את עזרתך. שכן, האישיורים על הלימודים באוניברסיטה בברלין, אבדו עקב צוק העיתים של תקופת המלחמה, וכדי להמשיך בסורבון יש להציג אישיורים על הלימודים הקודמים".

כשנפגשנו עם הרב ד"ר מאיר שוחטמן ז"ל באירוע משפחתי, סיפר לנו בהתלהבות מזיכרונותיו אודות כ"ק אדמו"ר מה"מ מלפני קבלת הנשיאות.

יצוין כי בספר "והחי יתן אל ליבו", מובא כי במענה לשאלה, מי יכול לכתוב אודות הרבנית חיה-מושקא ע"ה ז"ל, לאחר הסתלקותה בכ"ב שבט ה'תשמ"ח, מאחר שהייתה תמיד בורחת מפרסום, ענה הרבי: **"נמצא כאן הרב מאיר שוחטמן שהיה בן-בית אצלנו בפריז, והוא יכול לכתוב"**.

בחברותא עם הרבי

הרב ד"ר מאיר שוחטמן ז"ל מילא תפקידים חשובים, וביניהם, כיהן גם כשגריר ישראל באורוגוואי וכך סיפר:

הייתה תקופה שלא רק הרבי והרבנית היו בפריז, אלא גם הרבי הרי"צ זי"ע היה מתגורר בפריז, לצורכי בריאות ודרישה ברופאים. אביו של הרב ד"ר שוחטמן ז"ל היה רב בפריז, וניצל את קשריו לסייע בידי הרבי הרי"צ בענייני הרפואה והבריאות, כמובן שגם בנו נטל חלק בעזרה לבית רבי.

באותה תקופה היה הרבי, חתנו של הרבי הרי"צ, לומד בחברותא עם ר' מאיר גמרא מסכת זבחים. דומה שזה היה פעמיים-שלוש בשבוע, בביתו של הרבי.

פעם אחת ביקש ר' מאיר להיכנס ל'יחידות', אצל הרבי הרי"צ. כשנכנס ל'יחידות', הפתיעו

רבי לא רק מקרב 'רחוקים' אלא אף 'מרחק' קרובים

הגה"ח הרב דוד-מאיר דרוקמן שליט"א, רבה של קרית מוצקין ורב קהילת חב"ד בקריות, מעלה זכרונות מתקופת לימודיו בישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית שבחצר הרבי

– הס הושלך, הרבי מגיע, מתיישב על כסאו, והנה כשהוא מפנה מבטו לצד הוא מבחין ברב חנוני יושב 'ישיבה מזרחית' על הרצפה 'עם כל הנערים'... למראה זה – חיוך רחב משתפך על פניו הקדושות של הרבי. וזהו! הרבי ממשיך בהתוועדות במשך שעות ארוכות והחסיד הזקן מרגיש בטוב שבמחיצת הרבי 'הוא כמו כולם', ומן הסתם היה די נעלב אם הרבי היה מתחיל לתבוע את כבודו של הרב ולדאוג לו לאיזה מושב מכובד ביחד עם 'זקני ארץ'.

תוכחה מגולה מאהבה מסותרת

בדרך כלל, כשהרבי היה משוחח עם תלמידי הישיבה, אופן פנייתו היה "דר" (=אתה), ואילו עם אברכים, לאחר נישואיהם, היו כאלה שאליהם פנה הרבי בדרך כבוד – "איר" (=אתם). ברם, אברך ראה לעצמו זכות מיוחדת כאשר הרבי המשיך לפנות אליו לא בלשון רבים ובודאי שלא ב'גוף שלישי'.

הוא שאמרנו: חסידים אמיתיים ראו ב'קירוב' מאת הרבי, לא קירוב אלא ריחוק. ההרגשה הטובה ביותר של חסיד היתה כשהרבי לא צריך 'לצאת ידי חובה' כלפיו, והוא מספיק 'כללי' לשמוע מהרבי דברים כדרבנות ואף 'תוכחת מוסר'..

זכורני, היה זה בעת תפילת שחרית בבית המדרש, שהתקיימה בזאל' (=האולם) הקטן – בית המדרש הקטן שעל יד חדרו של הרבי, למי שמכיר את 'המפה' של 770. עמדנו קבוצת בחורים בסמיכות למקום עמידתו של הרבי בתפילה. בדרך הטבע, לא יכולנו שלא להעיף מבט, לפחות מידי פעם, על דמותו הזוהרת של הרבי, והנה לפתע, מפנה הרבי פניו אלינו, ואומר לנו בגערה: "אתם הרי עומדים עם תפילין, מדוע אינכם מתפללים?!". לא שלא

נדחסים ממש על הספסלים ועל 'הפירמידות' (מה שמכונה בעולם: 'פאראנצ'ס'). רק כדי לתאר את הצפיפות, אציין, שאני הקטן בתור תלמיד בישיבתו של הרבי, היה לי מקום קבוע בקצה איזה ספסל, אלא ש'המקום' הספיק לרגל אחת בלבד, כך, שכמה שניות הייתי עומד על רגל ימין, וכמה שניות על רגל שמאל, וחוזר חלילה... והנה, באחת מההתוועדויות הנ"ל, הגיע ברגע האחרון לבימה עליה יושב הרבי, הגאון החסיד רבי דוד חנוני זצ"ל (מפתח תקוה). למי שאיננו יודע, הגר"ד חנוני היה נחשב עוד בגיל 18 ל"ש"ס מהלך', ובסיפור המדובר הוא היה כבר באימים. כשהגיע הרב חנוני, כבר היו כל המקומות 'תפוסים', והיה זה ממש דקות ספורות לפני שהרבי אמור להיכנס. מה עושה חסיד כמו הרב חנוני, שבאותן שנים, כאמור, כבר לא היה אדם

חסידים אמיתיים ראו ב'קירוב' מאת הרבי, לא קירוב אלא ריחוק. ההרגשה הטובה ביותר של חסיד היתה כשהוא זוכה לשמוע מהרבי דברים כדרבנות ואף 'תוכחת מוסר'..

צעיר? הוא דוחה את ההצעות הנדיבות לפנות לו מקום ופשוט מתיישב על הרצפה ביחד עם כל הילדים למרגלות כסאו של הרבי...!

אני שעמדתי לא הרחק – סקרן הייתי לראות מה תהיה תגובתו של הרבי נוכח מחזה שכזה. בשעה 13:30 הזמן הקבוע להתוועדות של שבת

בימים שסביב יום ג' תמוז, מתפרסמים בדרך הטבע דברים אודות אישיותו הענקית החובקת עולם והמחבקת כל אדם מישראל. מן המפורסמות כי הרבי, כאהרן כהן בזמנו, הראה תדיר פנים שוחקות ומקרבות להמוני בית ישראל ברבבותיהם הקרובים והרחוקים. וברם, מה שפחות ידוע, כי 'תנועה' זו של מאור פנים וקירוב מאת הרבי לא הייתה בהכרח כלפי אלה שהיו בבחינת "כל הקרוב אל משכן ה'". כשמדובר היה בחסידים ותיקים הנמנים על המעגל הקרוב אל הרבי – אלה חשו שלא בנוח אם הרבי נוהג בהם 'קירוב'.

ומעשה היה שנכנס לקודש פנימה לחדרו של הרבי, למה שמכונה בחב"ד – 'יחידות' – אחד מזקני החסידים, והרבי נהג בו כבוד, ובתגובה 'התאונן' החסיד בפני הרבי: "רבי, מדוע אתם מרחקים אותי?... ותוך כדי כך אני נזכר במה שסיפרו, כי כשהגיע לראשונה מעמק הבכא הסובייטי החסיד המפורסם רבי מענדל פוטרפאס זצ"ל לחצרו של הרבי, והיה זה בעת התפילה, והנה לאחר התפילה סקר הרבי במבטו, כדרכו בקודש את קהל החסידים המצטופפים סביבו, וביניהם ניצב ר' מענדל, וראה זה פלא; ר' מענדל לא זכה לשום 'שלוש עליכם' מיוחד. ולמי שאיננו יודע: ר' מענדל זה נוסף על רום מעלתו בתורה ויראה (ואני כותב בלשון המעטה דהמעטה), מסר את נפשו בפועל ממש ברוסיה על הצלת יהודים, הקמת מקוואות, ו'ישב' בגין זה שנים הרבה, והנה כשהוא מגיע לרבי הוא ניצב ב'מסדר' כשווה בין שווים עם כל החיילים. מסתבר שבנוסף על כך שהרבי הוא 'אב', אבל ביחס לחסידיו שהם פיקודיו וחייליו – הוא גם מפקד וגנרל...!

חסיד-חייל

נכחתי פעם בהתוועדות של הרבי בשבת בצהריים. כרגיל, אלפים-אלפים "ראש על ראש"

רחשו שפתותינו בתפילה, אלא שהרבי בפשטות התכוון לתפילה בכל כוונתה ועם כל המשמעות שלה. אנחנו עומדים מוכתרים בתפילין, כלומר, במצב שעניינו שעבוד המוח והלב לעבודתו ית"ש, ובמקום זה אך שפתותינו נעות...

ועוד היה מעשה בהתוועדות של אחת משבתות החורף, במהלכה הייתה שיחה 'יורה גיצים' שכתרתה; "בליובאוויטש לא שוברים שויבן (=שמשות)".

היה זה לאור התרחשות במהלך השבוע שקודם השבת בה החליטו כמה מאנ"ש לקנאות את כבוד הרבי מאת מאן דהו שפגע לדעתם בכבוד רבנו, ומסתבר שהפעילו לצורך זה מה שמכונה - 'כח סביר'. כאן חתך הרבי בסכינתא חריפתא והוציא 'מחוץ לחוק' הנהגה שכזו, וקבע נחרצות שליובאוויטש ואלימות לא הולכים ביחד!

דחיל רבנו

הגמרא מדברת על גודל השכר של מי שהוא 'רחים רבנו' (מי שאוהב את החכמים), ברם, רבים לא שת ליבם שיש גם את המושג של 'דחיל רבנו' - היינו הפחד והיראה מרבנו.

אגב ענין זה, מסופר שאביו של הגה"ק בעל ה'תורת חסד' מלובלין (בסוף ימיו בירושלים) ה'שלמה היה שמו, והתפרנס ממלאכת הבנין. פעם תוך כדי עבודתו הבחין באדמו"ר ה'צמח צדק' מליובאוויטש שעבר לידו, ומרוב מורא ופחד - נפל...

חיך אליו ה'צמח צדק' ואמר לו: "וכי דב (=בער) אני שהנך נבעת מפני? וסיים בדברי גמרא: 'מאן דדחיל רבנו ליהו ליה בנין רבנו', (מי שירא מחכמים - יהיו לו בנים חכמים). ואכן, לימים נולד לר' שלמה הנ"ל בנו שהתפרנס בגדולתו וקדושתו - רבי שניאור זלמן זצוק"ל בעל ה'תורת חסד' (כך ראייתי בספרי הרבנים העוסקים בתולדות חייו של התורת חסד, ברם, במקור בדברי הגמרא שבת כ"ג, ב, כתוב כי מי שדחיל רבנו איהו גופא הוי צורבא מרבנו. וצ"ע).

נזיפה' מהרבי

המוני בית ישראל שהרבי אהב וגם עתה בפשטות ממרום שבתו "אף כאן עומד ומשמש" אוהב אותם - "כמים הפנים לפנים" מחזירים יהודים אהבה והערצה לרבי. ברם, 'התמימים' - תלמידי הישיבה והחסידים היו והינם לא פחות מאשר אוהבים את הרבי - גם חלים וזעים נוכח הדרת קדשו. וכך, למשל, שלא כמנהג העולם,

ובדא"ח... ובפרט לאחד הבא מגזע הספרדים...". ועוד סיפור של 'בדידי הוה עובדא' של הנהגה בקודש של 'קירוב רחוקים', 'דחיית' - 'קרובים'; היה זה בצהרי ערב פסח. הרבי יצא מחדרו לתפילת מנחה. תוך כדי עברו במסדרון המוביל לכיוון בית המדרש הבחנתו שאיזה צעיר שלפי מראהו ולבושו נראה כמעורער בנפשו - מתקרב לכיוון הרבי, ואני בחפזי תפשתי את אותו אדם בכנף מעילו על-מנת לעצור את התקרבותו לרבי. מסתבר שהרבי הבחין בכך, ואוראז נעץ בי הרבי מבט חריף וחודר, והרגשתי שמעי חמרמרו... אותו אדם ביקש מהרבי "...מצות לפסח ומיטה לישון..." והנה, הרבי מסתובב וחוזר על עקבותיו, נכנס לחדרו, ומביא לאותו יהודי מסך חבילת מצות (עגולות כמובן), ובקשר ללינה הוא מפנה אותו ל'ועד המסדר'...

הנה לנו אהבת ישראל של הרבי: מאור פנים ל'רחוקים' (ואני כותב את התואר 'רחוקים' בדווקא במרכאות, כי הרבי לא אהב כל כך את הביטוי הזה: לך תדע, מי הוא רחוק ומי הוא קרוב) ומאידך, הבעה של תוכחה לאלה שנחשבים (בעיני עצמם לפחות...) 'קרובים'.

חסידים לא 'נתנו שלום' לרבי, על-דרך כמו שנפסק בשולחן ערוך (יורה דעה הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם סימן רמ"ב): "לא יתן שלום לרבו ולא יחזיר לו שלום, כדרך שאר העם... וכותב הרמ"א: דאין לתלמיד לשאול בשלום רבו כלל, שנאמר: ראוני נערים ונחבאו".

אני אישית, כבר בשנות נעורי, עת זכיתי להתקרב ל'אלילא דחיי' - 'זכיתי' למעין נזיפה קלה של הרבי: היה זה לפני כ-45 שנה, נער הייתי בן ט"ב שנים, והתגלגל לידי ספר חסידי עתיק שלא ידעתי מי מחברו, וגם כמה מזקני החסידים ששאלתי לא ידעו עד מה, ואז החלטתי בעוניי לשאול את הרבי עצמו...

והנה במענה למכתבי, כותב לי הרבי, בין היתר: "לכתבו אודות ספר שראה, ואינו יודע שם מחברו וכו' אינו מובן כלל האם בעניינים כאלו יש לכתוב מעבר לים - תמורת להודיע ע"ד הוספה בלימוד תורתנו הק' תורת חיים הנגלה והפנימית והוספה בהידור קיום המצוות..."

היינו, - הרבי פשוט 'נותן לי מוסר' בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, לאמור; כלך לך מעניינים טפלים - התעסק בעיקר!

מי קרוב?

ואם ב'גערות' של הרבי, בבחינת 'את אשר יאהב יוכיח' עסקינן, מה נוקבים דבריו במכתב שכתב לאחד מחסידי חב"ד מעדת הספרדים כאשר הבחין שהוא גוזז את זקנו:

"...ומה נבהלתי לראותו... משתדל ומכריח את הנפש האלוקית שלו להסיר חס ושלום צלם אלוקים מעל פניו ולגזוז ולהסיר י"ג תקוני דיקנא שהם מכוונות כנגד י"ג מכילין דרחמי, ואשר הם הם צנורות הפרנסה וכמבואר בזהר

לזכות
 החייל בצבאות-השם
מנחם מענדל שיחי'
 בן ברכה בת-ישבע תחי'
מזרחי
 יה"ד שיגדל לתורה, לחופה ולמעשים טובים
 מתוך הרחבה של ימות המשיח

כל יהודי הוא ביכורים של הקב"ה

מאת הרב ישבעם הלוי סגל

להלן תוכן הדברים:

כתיב (דברים כו, א"ב) "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה" ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמושם"

"ארץ" – רומז לרצון ה' בחינת איך-סוף ב"ה, כמארז"ל (ב"ר פ"ה ח): למה נקראה שמה "ארץ" – שרצתה לעשות רצון קונה.

וכשתעלה ותבוא למדריגת "ארץ", מצויה אתה לקיים: "וישבת בה" – להמשיך ולהוריד את אור אין סוף ב"ה – בחינת "ביכורים" – שיהיו "בטנא", בהתיישבות בתוך כלים גשמיים – חיי המעשה בעולם הזה הגשמי.

זה יהי ע"י "והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם", שכל הליכותך ממקום למקום – שהן בבחירת הקב"ה – השולח אותך לאותו מקום, יהיו רק בשביל "לשכן שמו שם" – לפרסם אלקות בעולם, כגון ע"י אמירת ברכה ופסוק תהילים וכו'. וביאור הענין:

שורש מצות הביכורים הוא גילוי אור א"ס ב"ה שהוא ראשית לכל האורות שבהשתלשלות, ואעפ"י שהוא בבחינת איך-סוף – בלי גבול – ומ"מ "ושמת בטנא" – בכלי, שהוא המשכת גילוי אור הבע"ג בתוך העולם הגבולי – דירה בתחתונים".

מביאי הביכורים – הממשיכים אוא"ס ב"ה – הם נשמות ישראל, הנקראים "ביכורים", וכן"ל שאף הם בחינת "ראשית" כמארז"ל: "בראשית" – בשביל ישראל שנקראים ראשית, לפי שמחשבתן של ישראל – עצם הנשמה – קדמה לכל דבר, דהיינו, שהמחשבה והרצון של הקב"ה אודות התהוות נשמות ישראל קדמה לכל מחשבה ורצון ה' שהיה לו לדבר אחר, אפילו לתורה, ולכן בשבילם היתה התהוות הבריאה, ובשבילם ה' הענין דמתן תורה.

ולפיכך נקראת עצם הנשמה עם כח האמונה ומסירות הנפש שבה, בשם "ראשית" ו"ביכורים", והם בבחינת איך-סוף, והמצוה היא להורידם ולהלבישם בכלים מעשיים – ב"טנא" – בלימוד התורה וקיום המצוות בפועל, שלא להסתפק באמונה שלמעלה מהשכל, אלא להלבישה בחב"ד (חכמה בינה ודעת) ובמידות טובות ומעשים טובים בפועל.

וזוהי שייכות ביכורים לחג השבועות, כי המשכת כתר תורה בחג השבועות היא מצד מעלתם של ישראל – עצם הנשמה, שזהו"ע הביכורים.

(תדפיס מתוך ספר "ערכים בחסידות" שיצא לאור בקרוב)

האדמה" (דברים כו,ב), שאדם מייקר ותאב להם מאד ועם זאת הוא מקדשם ונותנם לה', ואף מביאם בעצמו למקדש ונותנו לכהן בסבר פנים יפות ובשמחה – גם אם הכהן נחות במעלתו לעומת מביאי הביכורים.

"ראשית ערסתכם תתנו לה' תרומה" (במדבר טו,כא), וכן כתוב: "כל חלב לה'" (ויקרא ג,ז).

חשיבות הבאת הביכורים היא היותם "ראשית", וניתנת לה', וזה מבטא את גודל ועוצמת הביטול של מביאי הביכורים אל ה' ית'. חשיבותם היא – היותם "ראשית".

שהיהודי הנותן הוא "ראשית" – כי "קודש ישראל לה' ראשית תבואתו" (ירמיהו ב,ג), כמארז"ל (בראשית א.א. בפרש"י) "בראשית" בשביל ישראל שנקראים "ראשית", לפי שמחשבתן של ישראל – עצם הנשמה – קדמה לכל דבר (ב"ר פ"א, ד. ועוד).

והנתינה היא "ראשית ביכורי אדמך" (שמות כג,ט), וניתנים לכהן שהוא ראשית העבודה. ומובא למקדש – ראשית כל העולם, ששם אבן השתיה – שממנו הושתת העולם, וכל זה במצות ה' האומר: "אני ה' ראשון ואת אחרונים אני הוא" (ישעיה מא,ד).

והנה, כל זה הוא בזמן שבית המקדש קיים, שאז היה גילוי אלקות בארץ ובעולם, ואפשר להתענג תענוג אלקי גם בפרי הגשמי, ולכן לא נדרש מהאדם להתנזר לגמרי מתענוגים גשמיים, כי "דייך מה שאסרה תורה" (ירושלמי נדרים פ"ט ה"א).

אבל בזמן הגלות, שהאלקות בהעלם והסתור, הנה, קיום מצוות ביכורים היא רק ברוחניות, כי בהנאה ותענוג מפירות גשמיים אנו מצווים "קדש עצמך במותר לך" (יבמות כ,א), שזוהי מצות עשה מן התורה (תניא פ"ל ל"ט, א). וראה שם פ"ז. פכ"ז (לד, סע"ב). רמב"ן ר"פ קדושים) שצריך אדם לסייג ולהבדיל עצמו מתענוגים חומריים – גם המותרים לו – שלא יפול לישות, גסות ופירוד מאלקות.

ולכן מצוות ביכורים בזמן הזה נעשית ברוחניות. ענינה של מצות הביכורים ברוחניות, עפ"י תורת הבעש"ט שנאמרה בגרע"ך בח"י אלול שנת תרנ"ב אחר קבלת שבת (הובא בלוח היום יום).

הבאת הביכורים לבית המקדש בירושלים היא מ"ע מן התורה, ונחשבת בכמה דברים – כתרומה, וביתרון.

כיצד (ביכורים פ"ג) מפרישין הביכורים, יורד אדם בתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, אשכול שבפר, רמון שבפר, קושרו בגמי, ואומר, הרי אלו ביכורים.

את הביכורים מביאים מעצרת (חג השבועות) ואילך הנקרא "חג הביכורים" שנאמר: "וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה" (שמות כג,טז).

מעלין את הביכורים ברוב עם ובשמחה גדולה, כל העירות שבמעמד מתכנסות לעיר של מעמד, ולנין ברחובה של עיר, ולא היו נכנסין לבתים. ולמשכים היה הממונה אומר, קומו ונעלה ציון אל (בית) ה' אלקינו.

"השור הולך לפניו וקרניו מצופות זהב וכו' וכן החליל מכה לפניו עד שמגיעין להר הבית. הגיעו להר הבית, אפלו אגרופס המלך נוטל הסל על כתפו ונכנס, עד שמגיע לעזרה. ודברו הלויים בשר; "ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי ל" (תהילים ל,ב).

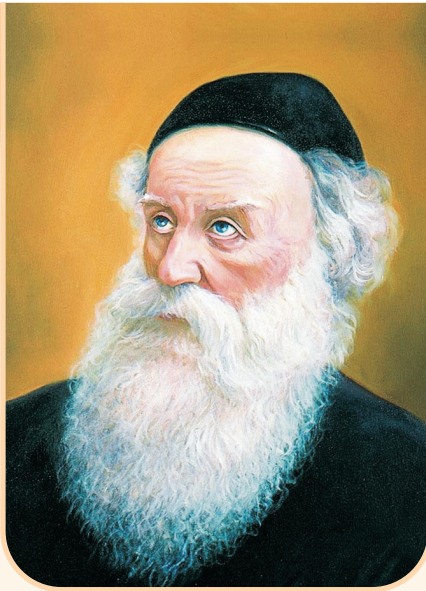
לאחר קריאת פרשת הביכורים בתורה והנפת הביכורים, מניח הסל בצד המזבח, משתחוה ויוצא.

הביכורים ניתנים לכהנים, הזוכים בהם כקדשי המקדש.

יתרון לביכורים משאר מתנות כהונה, כמו תרומות ומעשרות וכו'.

בתרומות ומעשרות; א) מכתת הכהן רגליו אל הגרנות. ב) אין התורם מוכרח ליתן לכהן זה דוקא, והרשות בידו ליתנו לכהן אחר, ג) יכול גם לתרום רק מעט ומאיכות ירודה, שהרי מעיקר הדין אפילו חטה אחת פוטר את הכרי, ואעפ"י שתרומה כזו נחשבת "עין רעה", מ"מ – תרומתו תרומה.

משא"כ הביכורים מובאים מהשדות והכרמים המובחרים, ובאופן של כבוד והידור שהיו מעטרים אותם, והעשירים מביאים בקלתות של כסף וזהב, ועוד זאת, שהם "מראשית כל פרי

משיח יבוא מתלמידי

השיב הרה"ק רבי נחום: טוב מאוד, יש לי בחצר באר ששואבים ממנה מים ונלך לשאוב משם. אמר אדמו"ר הזקן: גם זה קרוב מדי. אולי יש מחוץ לעיר מקום שיכולים לשאוב מים משם? ענה הרה"ק רבי נחום: יש מחוץ לעיר מעיין שמשם שואבים מים. אמר אדמו"ר הזקן: נלך למעיין ונשאב משם. לבש הרה"ק רבי נחום את מעיל הפרווה שלו ולקח אסל ושני דליים והם הלכו אל המעיין.

בכל זמן ההליכה דיבר אדמו"ר הזקן, וכך היה גם כאשר הרה"ק רבי נחום שאב מים מן המעיין. הרה"ק רבי נחום נשא את האסל עם הדליים המלאים על שכמו, ואדמו"ר הזקן מדבר בכל משך זמן חזרתם מן המעיין. כשהגיעו לכיכר השוק, שהיה קרוב לביתו של רבי נחום, אמר לו אדמו"ר הזקן: היות שיש לי עוד על מה לדבר הבה נעמוד כאן. ורבי נחום הסכים.

בעת התועודות כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נבג"מ בשנת תפ"ח, רצה הגה"ח ר' יצחק זצ"ל הי"ד גורעוויטש ('המתמיד') לספר סיפור לפני כ"ק, ואמר: "רבי גואל צדק, איצ'ה רוצה לספר סיפור". ואמר כ"ק אדמו"ר: "איצ'ה, לא עכשיו".

והוסיף ר' יצחק: "רבי גואל צדק, הסיפור נוגע לרבי". וענה כ"ק אדמו"ר: "מה שנוגע לנו – יודעים אננו". ולא סיפר ר' איצ'ה את הסיפור.

אך כעבור זמן מה, בערך שעה או יותר, אמר כ"ק אדמו"ר: "איצ'ה, כעת אתה יכול לספר". וענה ר' יצחק: "רבי גואל צדק, כעת יצחק כבר לא יכול לספר את הסיפור".

כאשר הייתה התועודות והר' נחום-שמריה ששונקין זצ"ל ידע שכאשר הרה"ח ר' יצחק ייקח משקה יצא הסוד, נתן לו הרבה 'משקה', וסיפר הרה"ח ר' יצחק את הסיפור:

הביקור המפתיע

פעם שמע כ"ק אדמו"ר הזקן איך מורו המגיד נבג"מ אומר בזה הלשון: "משיח וועט קומען, איך ווייס ניט צי פון דעם עלטסטן תלמיד אדער פון דעם יונגסטן" [=משיח יבוא מאחד מתלמידיי. אינני יודע אם מהתלמיד המבוגר ביותר או מהתלמיד הצעיר ביותר].

לאחר שנוולד להרה"צ רבי מרדכי מצ'רנוביל בנו הרה"צ רבי יעקב-ישראל, בא כ"ק אדמו"ר הזקן אל הרה"ק רבי נחום מצ'רנוביל נבג"מ ושאל אותו אם הוא יכול לשבות אצלו בשבת. מובן שהרה"ק רבי נחום הסכים לכך.

הרה"ק רבי נחום ידע שלאדמו"ר הזקן יש דרך אחרת באמירת דא"ח, והוא רצה שאדמו"ר הזקן ידבר, ולכן לא דיבר בזמן הסעודה מאומה. כך היה בסעודת שחרית וערבית וגם בסעודה שלישית אך גם אז אדמו"ר הזקן לא דיבר מאומה.

במוצאי-שבת לאחר הבדלה, לבש אדמו"ר הזקן את בגדיו וגם הרה"ק רבי נחום לבש את בגדו כדי לצאת וללוותו. אמר לו אדמו"ר הזקן: באתי הנה היות שאני צריך לדבר עמכם על איזה עניין נחוץ. ענה לו הרה"ק רבי נחום: מוכן הנני לשמוע מה שאתם רוצים לדבר.

אמר אדמו"ר הזקן: על הדבר הזה צריכים לדבר במקום שלא ישמע שום אדם. השיב הרה"ק רבי נחום: יש לי בחצר בית נפרד ונוכל ללכת לשם. אמר אדמו"ר הזקן: זה מקום קרוב מדי, והיות שמקובל שבמוצאי-שבת שואבים מים מבארה של מרים, אולי נלך לשאוב ושם נדבר.

בינהם, כדי שמשידוך זה ייוולד משיח צדקנו. הרה"ק רבי נחום הסכים לכך, ולקח את אדמו"ר הזקן לחדר שבו ישנו נכדיו, היו שם נכדים שהיו גדולים מר' יעקב ישראל, אך למרות זאת אדמו"ר הזקן מדד בידיו הקדושות את המוח של הילד ובחר בר' יעקב ישראל. ורבי נחום הסכים לשידוך. כל עוד היה הרה"ק רבי נחום חי בעלמא הדין, לא הרהיב שום אדם לבטל את השידוך, אך לאחר שנתבקש למעלה, בא תאום לצ'רנוביל הרה"צ רבי ברוך ממז'בוז', נכדו של הבעש"ט, כדי לבקש מהרה"צ רבי מרדכי להשתדך עם בנו ר' יעקב ישראל.

כשבא רבי ברוך אל רבי מרדכי ואמר לו שהוא רוצה להשתדך עמו. ענה לו רבי מרדכי: עם כל הכבוד. במי אתם בוחרים? ענה רבי ברוך: בר' יעקב ישראל. ענה רבי מרדכי: הוא כבר חתן. הוא השתדך עם נכדתו של הרב הקדוש.

אמר רבי ברוך: נו, האם אינני חשוב בעיניכם יותר מן הרב הקדוש? בטלו את השידוך עם הרב הקדוש ועשו שידוך עמי! ענה רבי מרדכי: כן, רבי ברוך. אני מאוד רוצה להשתדך עמכם, אבל היות שאת השידוך הזה עשה אבי, לא אבטל אותו. שאל רבי ברוך: האם אתם הולכים לאוהל הקדוש שלו? ענה לו רבי מרדכי: כן. שאל אותו רבי ברוך: באיזה יום תלכו אל האוהל? אמר לו רבי מרדכי את המועד, ורבי ברוך נסע מן העיר.

לאחר שעבר המועד שאמר רבי מרדכי שאז יהיה באוהל אביו הרה"ק רבי נחום, הגיע שוב רבי ברוך ושאל את רבי מרדכי אם היה באוהל הקדוש של אביו. ענה רבי מרדכי בחיוב. שאל אותו רבי ברוך: האם ביקשת מאביך לבטל את השידוך עם הרב הקדוש? ענה רבי מרדכי בחיוב.

שאל רבי ברוך: ומה ענה אביך? ענה רבי מרדכי: אבי ענה שלא אבטל את השידוך. שאל רבי ברוך: האם אמרתם לאביכם שרבי ברוך'ל הגדול מעוניין בשידוך זה? ענה רבי מרדכי בחיוב. שאל רבי ברוך: ומה ענה על כך אביכם?

ענה רבי מרדכי: אבי ענה לי – 'לעילא מן כל ברכתא', הקב"ה גדול יותר מכל ה'ברוך' לאך", ואל תבטל את השידוך.

(אורות באפילה" להגר"מ אבצן ע"ה)

החליטו האנשים: אם רבנו מאזין לאדם צעיר זה, כדאי שגם אנחנו נאזין לשיחתם.

הם עמדו כך זמן רב עד שכמה מתושבי העיר שהשכימו לפנות בוקר והלכו לבית-הכנסת ראו שני אנשים עומדים בשוק. הם חשבו שמדובר ביהודים שבאו ליום השוק ואינם יודעים איפה להתאכסן, ולכן התקרבו לעברם כדי להראות להם היכן אפשר לנוח. אבל כשהגיעו קרוב יותר אליהם, ראו את הרה"ק רבי נחום עומד כשאסל עם שני דלי מים על שכמו ולידו עומד מישהו שנראה צעיר ממנו בהרבה שנים, ורבי נחום מאזין לדברי הצעיר. החליטו האנשים: אם רבנו מאזין לאדם צעיר זה, כדאי שגם אנחנו נאזין לשיחתם.

מרגע לרגע גדל הקהל שעמד לידם. לפתע הגביה אדמו"ר הזקן את עיניו וראה שעם רב התאסף במקום, ואמר לרבי נחום: מאיננים לשיחתנו. ושניהם חזרו לביתו של רבי נחום.

ענבי הגפן בענבי הגפן

וזהו המשך הסיפור:

אדמו"ר הזקן אמר להרה"ק רבי נחום מה ששמע ממורם הרב המגיד, ולכן החליט שהם ישתדכו

תורת מנחם

ספר המאמרים במדבר

רעיון נפלא הגו חברי ה"מכון להפצת תורתו של משיח", והחלו לערוך ולהוציא לאור סדרת ספרים מרוממת ומרגשת, של כ-1500 מאמרי חסידות שאמר הוד"ק אדמו"ר מה"מ, במשך השנים תשי"א-תשנ"א.

בשורתה של סדרה ענקית זו שתכלול בע"ה עשרות כרכים, היא בכך שהיא מכילה את כל מאמרי החסידות של הרבי, המאמרים המוגהים על ידו, והמאמרים שלא הוגהו על ידו, וזאת על סדר פרשיות השבוע והמועדים.

מעתה, כל הרוצה ללמוד את כל מאמרי הרבי לפרשה מסוימת אינו צריך לחפש מתוך עשרות ספרים אלא מוצא הוא את כל המאמרים לפניו בכרך אחד ובמקום אחד, כשולחן הערוך ומוכן לסעודה.

המאמרים שבסדרה זו נלקטו מתוך הספרים שהופיעו בעבר, ובעת הצורך הוסיפו העורכים מראי מקומות וצייונים.

כל הנדפס עבר הגהה חדשה ומדוקדקת, ותוקנו טעויות דפוס שנפלו בהוצאות הקודמות. כמו כן נפתחו רבים מראשי התיבות והובא תרגום חופשי לביטויים באידיש, על מנת להקל על הלומד.

אותם מאמרים שזכינו שהרבי עצמו יגיה אותם, הרי שכיון ש"אין אחר המלך כלום", הם הושארו כפי שהם, חתומים בטבעת המלך.

אולם בתור "הוספה" הובאו בסוף כל כרך "הנחות" בלתי מוגהות גם מחלק ממאמרים אלו, כדי שהלומד יוכל לעמוד על ביאורים והוספות שנאמרו בעת אמירת המאמר אך לא נכנסו במאמר המוגה.

הרבי עורר אודות חובת ההתעסקות בלימוד ענייני גאולה ומשיח בכל חלקי התורה ובפרט במאמרים וליקוטי שיחות של נשיא דורנו. כדי להקל ולעודד את קיומה של הוראת קודש זו, הוסיפו בסוף כל כרך מפתח לענייני משיח וגאולה הנמצאים בספר זה.

זאת ועוד: בכל כרך הובאו כהוספה צילומים מכתב יד קדשו של כ"ק אדמו"ר מה"מ, הקשורים למאמרים שבאותו כרך. כמו כן, ה"פתח דבר" של מאמרי הרבי המוגהים, שכן הפתח דבר אף הוא מוגה על ידי הרבי.

הכרך הראשון בסדרה ייחודית זו, יצא לאור על ספר ויקרא, בתאריך כ"ב שבט ה'תשע"ד, יום הזיכרון-הילולא של הרבנית הצדקנית מרת חיה-מושקא ז"ע, אשת הרבי. מאז יצאו לאור עוד כרכים על ספר במדבר.

הספרים נדפסו באופן מאיר עיניים ונחטפו על ידי חסידי חב"ד ולומדי תורת הרבי, בהתלהבות רבה.

אין ספק כי הנגשת אוצר מאמרי הרבי בתורת החסידות ובענייני הגאולה תוסיף בלימוד של עולם התורה, מה שיקרב ויזרז את בואו של משיח צדקנו, אשר כדברי מלך המשיח לבעש"ט הק' "אימתי קאתי מר? – לכשיפוצו מעיינותיך חוצה!".

שליחות שמימית

סיפר הרב אליהו טואף, שכיחן כרבה של העיר רומא במשך כחמישים שנה, ושימש כנשיא מוסדות הרבנות באיטליה:

בשנים הראשונות לתפקידי ברבנות העיר, החליט נשיא הקהילה היהודית בזמנו לנסות ולהחדיר בכוח מנהגים רפורמיים. נאבקתי בו בעקשנות, עד שהרגשתי כי הגיעו מים עד נפש. מלווה בייסורי נפש, נכנסתי למשרדי והתחלתי לכתוב מכתב התפטרות.

לפתע צלצל הטלפון הפנימי, והמזכיר הודיע לי כי שני אברכים צעירים מבקשים לראות אותי בדחיפות. כשנכנסו, ניגשו ישר לענייני: "נשלחנו אתמול על-ידי הרבי מליובאוויטש. הוא ביקש מאתנו לנסוע אליך בדחיפות ולמסור לך בשמו, כי אביך ז"ל מעולם האמת, דואג לך. יש כרגע בעיות רבות, אך לא יחלפו שבוע או שבועיים והכול יסתדר לטובה. לכן עליך להישאר בתפקידך ברומא".

המילים נעתקו מפי. מובן מאליו שמיד לקחתי את מכתב ההתפטרות שהכתי, ומתוך קבלת-עול גמורה קרעתי אותו לגזרים והשלכתי אותו לפח האשפה...

כעבור שבועיים בדיוק, אירע משהו מסתורי שבגיניו נאלץ נשיא הקהילה לעזוב את תפקידו מיד. מאז חדלו כל הבעיות והמשכתי להנהיג את הקהילה כמימים ימימה.

*

בימי ה'שבעה' אחר פטירת הרבנית חיה-מושקא ע"ה, אשת הרבי, הגיע גם הרב אליהו טואף אל הרבי לנחמו.

הרבי ביקש לנצל את ההזדמנות ואמר: "זוהי הזדמנות בשבילי להודות לכובוד תורתו ולכל הקהילה, על העזר והסיוע שמגשים לשלוחי ליובאוויטש בסבר פנים יפות, והעיקר שהם לא רק עוזרים כאנשים העומדים מן הצד, אלא נעשים שותפים בכל הפעולות".

לזכות
החייל בצבאות-השם
אברהם בן חיה-מושקא שחי'
פיזם
ולזכות
החיילת בצבאות-השם
רחל בת מלכה תחי'
טעוול

היידצון שיגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
מתוך הרחבה של ימות המשיח.